

KNY-19-00821

A pesti

evang. árva-ápoló egyesület

választmányának

1865-ik ÉVI-TUDÓSÍTVÁNYA,

előadva az 1866-dik évi márcz. 28-án

tartott közgyűlésen.

Pest, 1866.

Hornyánszky és Hummel könyvnyomdája.

Régi posta-utca 3. sz. a.

580719

A. 1900

Magyar Kir. Akadémia

Előadások

65-ik EMLÉKTUDÓSTVÁNYA

előadás az 1866-ik évi márc. 28-án

tartott közgyűlésen

KNY-19-00621

Pest, 1866

H. Károlyi és H. Károlyi Könyvtára

Magyar Kir. Akadémia

Tisztelt közgyűlés!

Áldjad én lelkem az urat, és minden belső részeim az ő szent nevét. *)

Evangelicus árva-ápoló egyletük választmánya különös örömmel és hálás szívvel tartozik ma a' királyi zsoltáriró dicsé- nekét hangoztatni, a' midőn nemcsak a' közelebb lefolyt évb- ni működése felől számolni, hanem az egyleti ügyeknek az immár eltelt három esztendő folyamára reá bízott vezetését a tisztelt közgyűlés további rendelkezése alá bocsátani szándékozá- n, visszatekint a maga három évi működésére, 's minden felől az isteni kegyelem nyomait észleli, mely ezen nehéz időben va- lóban nagy jótéteményt árasztott társulatunkra. Megígérte az Ur, hogy az árváknak atyja kíván lenni, és ezen ígéretét be is váltá egyletünkben, megáldotta a mi gyenge igyekezetünket is, még pedig bővebben, miként mi csekély erőnk tudatában re- ményleni bátorzkodtunk.

Az 1863-ik év, melyben érdemes egyleti tagtársaink meg- tisztelő bizalma az egyleti ügyek vezetését kezeinkbe adá, ha- zánknak sötét lapokban épen nem szükölködő történelmében örökké szomoru emlékezetül fog fenn maradni. Hol egyébkor a föld dús uzsorával adá vissza a belé vetett magot, a földműves üzleti tökéjének teljes elvesztése felett siránkozott; hol egyéb- kor gazdagság és bőség uralkodott, az éhség és inség köszöntött be bús vendégül. Honunk földmivelő ország, mire nézve, ha a földmivelés a reá fordított fáradságot nem jutalmazza, az állam- nak bármely osztályhoz tartozó tagjai mindnyájan szenvednek miatta. Az alföldnek máskor áldásteljes rónáin uralkodó inség, természetszerűleg visszahatott ezen fővárosnak, melyben ezen egylet legtöbb tagot számlál, kereskedelmi s iparüzleti viszo- nyaira is, és midőn a baj saját ajtónkon kopogtat, jóval fogéko- nyabb ugyan a szív felebarátunk fájdalomának érzésére, de em- beri fogalom szerint kevesebb az erő, hogy sem azon keresz- tyéni kötelességnek „tégy jól és segits“ teljesen megfelelh- etne.

*) CII. 'Soltár.

Amaz inséges év következményei még mai napig sem enyésztek el, kivált mivel közvetlenül utána a termékek ára oly csekélyre szállott le, milyen az országban másfél évtized óta soha sem volt, minélfogva a pénzforgalom is gyérebbé lön. Még jelenleg is, ha a nyilvános lapokat kezünkbe vesszük, mindenütt panaszokra akadunk az üzlet pangása és a vagyonosság csökkenése felett. Szemünk előtt kell tartanunk e viszonyokat, hogy teljes mérvben fölismerhessük az áldást, melylyel az ur ily inséges években együletünk gyenge működését jutalmazta. Ezen szomoru években jövedelmünk nemcsak nem kevesbedett, hanem folyvást és tetemesen gyarapodott. Midőn három évvel ezelőtt a választmány az egyleti ügyek vezetését átvette, a jövedelem 5319 ftra rugott, a második évben már 7779 ftra emelkedett, a legközelebb lefolytban pedig, melyről ma részletes számadást szándékozunk tenni, a 8000 fttal tetemesen túlhaladta; e szerint tehát a három utolsó évben az évi jövedelem mintegy 3000 fttal nökedett. Akkor 22 gyermek volt ápolásunk alatt, most pedig már 37 van. A tartaléktőke három évvel ezelőtt 4789 ft. 67 kr. volt, ma pedig 10252 ft. 46 kr. Hála, dicséret és dicsőség istennek, a mi atyánknak, kit egyedül illet a magasztalás.

De midőn egy részről az isteni áldást hálásan elismerjük, nem hallgathatjuk el más részről azt sem, hogy mindaz, mi eddigelé történt, mégis csak csekély kezdetei azon nagy műnek, mely együletünk alapítói előtt lebegett, és melynek eszméjét, három évi működése alatt ezen választmány is folytonosan szeme előtt tartotta. Mi szerencsésnek érezzük magunkat, hogy ezen eszme valósításában némi részben előbbre haladnunk sikerült, de a feladatnak sokkal nagyobb része marad hátra megoldandóul azon választmánynak, melyre a tisztelt közgyűlés az egyleti ügyeknek a legközelebbi évekbeni vezetését bizandja. Hogy ezen feladatot kellően méltányolhassuk, legyen szabad rövid szavakban azon álláspontot megjelölni, melyet fölfogásunk szerint ezen egyletnek a hazai protestantismus egyházi életében elfoglalnia kell. A magyar protestáns egyháznak sajátyszerű és, méltán mondhatjuk, szenvedésteljes fejlődése hozta magával, hogy azon tevékenység, mely egy szóval belső missiának nevezetik, és a mely mint a szeretet hatása csak a béke napja alatt tenyészik, itten sokkal későbbben fejlődhetett ki, mint azon szerencsésebb országokban, hol a hitszabadság már századok óta illethetlen közvagyonná vált. Tudjuk, meg van írva, „egyik kezével munkálkodik vala, a másikkal a fegyvert tartja vala“; *)

*) Nehémiás IV, 17.

de még egy század sem telt el azóta, hogy atyáinknak mindkét kezükben fegyvert kellett tartaniok és a hit drága kincsét minden oldalról védelmezniök, egyik kezük sem maradt szabadon építésre. Még ma sem mondhatjuk, hogy a fegyvereket gond nélkül félre tehetjük; azonban egészen véve szeretetteljesebb, keresztyéniebb nézlet foglalt helyet, és ezzel együtt az evang. egyház tagjaira nézve annál komolyabban állott be azon elutasíthatlan kötelesség, hogy isteni vallásuk alapelveit mindenütt, de legkivált saját kebelükben érvényre emeljék, és tettlegesséssék. A mi, egyes egyedül az isten ígében alapuló egyházunknak legfőbb sarkköve a szeretet. „És ha angyali nyelven szólnék is, de szeretet nem volna bennem, nem volnék más, mint pengő ércz, és zengő czimbalom.“ A szeretet azonban ne elvont fogalom legyen, hanem élet és tevékenység. Az evang. keresztyénség a szeretet műveitől nem választható el. Nem álszentességből beszélünk mi, semmi sincs tőlünk távolabb; de ha a szívben szeretet nincs, akkor a hit is holt, ellenben ha benne szeretet létezik, akkor ez nem fog maga magával megelégedni, hanem felkeresi a szenvedő embertársat, kinek irányában magát érvényesítheti, rajta leend, hogy az inség és nyomor, a hol csak lehetséges, enyhíttessék, és az örvendező szívek által isten dicsértessék. Ily értelemben kétségtelenül igaz, mit a legjelesebb hittudósok egyike mond: „az oly egyház, mely missiót nem üz, halva van.“

A mi együletünk feladataul tűzi ki a szeretet parancsát, melyet maga az Úr a legelső és legfőbb gyanánt jelölt meg, oly téren valósítani, hova minket megváltónk maga ismételve utalt. „A ki titeket befogad, engem fogad be, és a ki engem befogad, azt fogadja be, a ki engemet elbocsátott.“ *) És mint az Apostol mondja. „A tiszta és Isten előtt, és az Atya előtt szeplő nélkül való isteni szolgálat ebben áll; Meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságokban.“ **) Ezen parancsolat kiterjed mindenkire, nincsen sem álláshoz, sem helyhez kötve, kötelező mindenkire nézve, vagy is inkább, figyelemben tartja s örömmel teljesíti mindenki, ki nemcsak névleg, hanem őszintén és belső meggyőződésből követője azon idvezítőnek, ki határtalan szereteténél fogva emberré lett, és hogy az emberiségen segíthessen, nyomort sőt megaláztatást is elszenvedett. A ki szívében a keresztyénség hatásait nem érzi, annak keresztyénségén valóban kételkedni kell, az oly egyház, melyben szeretet nem uralkodnék, alig mondhatná el magáról, hogy ő az Úrnak választott ekkleziája.

*) Máté ap. X. 40.

**) Jakob. Apost. I. 27.

Ha vizsga pillantást vetünk hazai evang. egyházunk történelmére, úgy találjuk, hogy az ha szintén a viszonyok egészen a legújabb korig gátolák is azon művek folytatásában, melyek egy szóval *belső missio* n a k neveztetnek, mindazáltal mindig a szeretet szellemétől vezéreltetett s volt áthatva és hogy a hegyeket megrendítő hitnek közvetlen kifolyása, a s z e r e t e t, által oly nehézségek voltak elháríthatók és akadályok legyőzhetők, melyekig gyöngébb hit, csekélyebb szeretet bizonyára alig mert volna elhatolni. Bárhova tekintünk, emlékeire találunk ezen szeretetnek. Mindenik iskola szóló bizonyossága az ősök nemcsak saját gyermekeik, hanem még a legkésőbb utódok iránti szeretetteljes gondoskodásának is, és felsőbb tanintézeteink legnagyobb részében szegény ifjaknak pénzzel vagy élelmi szerekkel segélyezésére szánt egy vagy több, alapítványokra találunk, továbbá a szeretet által összehordott könyv- és más gyűjteményekre akadunk, melyek is a szellemi kincseket a legszegényebbek által is megszerezhetőkké teszik. A mivel Magyarország evang. egyháza bir, a szeretet kifolyása. Miért érvényesíték őseink szeretetüket túlnyomólag az iskolák iránt, könnyen megfejtethető az által, hogy azokat az egyház fenntartásának védőreált, az egyház bajnokainak fegyverkezési helyeiül tekintették. Az idő azonban változott. Ki e tekintetben még kétkednék, azt egyletünk tagjainak névjegyzékére, az adakozók névsorára utaljuk, holott is számos oly névre fog találni, melyeknek viselői nem a mi egyházunkhoz tartoznak, és mégis szeretetteljesen nyujtanak arra kezét, hogy minket működésünkben elősegítsenek. Kétszeres köszönet azon nemes lelkületűeknek, kik beismerik, hogy a szeretet parancsa nincs korlátokhoz kötve. Kedvezőbb viszonyok beálltával terjed a hatáskör is. Nemesak kifelé kell most már figyelmünket irányoznunk, illő hogy befelé is tekintsünk szét, szegény szenvedő embertársunknak is testvéries segédkezet nyujtsunk. Ámde ki szegényebb, ki szükségli inkább a segélyt, mint egy ügyefogyott árva-gyermek? Hol a belső missio áldásteljes mezejére léptek, mely pedig ma minden evang. országban gondosan miveltetik, az árvákon kezdték azt meg.

Jól tudjuk mindnyájan, hogy némely egyházgyülekezet igan sokat tesz saját árváiért; de ezen segélynyújtás tartósabb és terjedelmesebb lesz, ha az ország minden gyülekezetei egy hálózatot képeznek, melybe egyházunk hitsorsosainak összes árvanyomora befoglaltassék, és intő szózatul állíttassék azoknak lelkiismerete elé, kik tanácsadásra, segélynyújtásra, együttérzésre s közös tüzésre, áldozathozatalra, szószólásra isten és ember

előtt hivatvák. Mi reánk nézve is áll azon intés, melyet Gróf Gasparin Agenor Frankhon evang. egyházához intézett: „Protestánsnak lenni, nem annyit tesz, mint pusztán tagadni, hanem mindenek előtt a bibliában kinyilatkoztatott igazságokat elfogadni.... Vegyük gondolóra, hogy akkor vagyunk mi protestánsok, ha a hitnek felséges előjogait, viseletünk által ékesítjük, ha úgy teszünk, mint mindazok, kik a kinyilatkoztatott igazságnak becses kincsét szívük mélyében hordják, ha többet dolgozunk, többet adunk, többet áldozunk, mint mások.“

A belső missio a hiveknek az általános papi hivatás felőli protestáns tudatán alapszik. Ezen tudatban rejlik a testvérek iránti szeretetbeni és áldozatbani közbenjárásra való kötelezettség. Hol a hivek bizonyos összesége ily szolgálat teljesítésében tevékenykedik vagy tevékenykedni akar, ott bennök egyesülési hajlam nyilvánul, mely egyletek alakítása által érvényesítendő. Nem multhatlanul szükséges, hogy valamely gyülekezetben a belső missio munkája a lelkész által indítványoztassék vagy kezdeményeztessék; de óhajtandó, hogy abban részt vegyen. Az egyházi hivatal a belső missiot sem nem parancsolhatja, sem nem tilthatja, mivel a szeretetnek szabad tevékenysége sem nem parancsolható sem nem tiltható. Miért is a belső missio mindenemű hivatalos szervezésének, annak halálát kell maga után vonnia. Csak szabad egyesülés foglalhat helyet az illető hivatal viselői és azok között, kik általános papi hivatásuknál fogva magukat a belső missionak szentelik.

Igy fogtuk mi föl egyletünk föladatát, így állását, melyet hazai egyházunk fejlődésében elfoglal. És ezen álláspontból még igen sok kívánni valónk van hátra. Már alapszabályainkban feladatunkul tűztük ki, hogy nemcsak a két testvérváros, — hanem tehetségünk mérvéhez képest az összes hazai egyházbeli árvákra kiterjesztendjük figyelmünket: ezen szándékunkhoz folytonosan hivek maradtunk, miként ezt hazánk legkülönbözőbb vidékeiről levő áponczainknak alább következő névjegyzéke igazolja. És mégis ismételve panaszt kell emelnünk a miatt, hogy míg az ország fővárosa elismerésre méltó részvétellel járul munkánkhoz, addig a többi gyülekezetek kevés kivétellel, alig méltatják figyelemre egyletünket.

Ujlag bizalomteljesen fordulunk a lelkészekhez és tanítókhoz. Miként fennebb megjegyeztük, ne szervezzék hivataluknál fogva a szeretet gyakorlását, hanem már állásuknál fogva feltehetjük, sőt fel kell tennünk, hogy az általános papi hivatás és ennek kötelmeinek tudata nem kevésbé élénken lebeg előttük, mint egyházuk más tagjai előtt, minélfogva a szeretet gya-

korlásábani részvétet illetőleg másokra is biztatólag s buzditólag hatnak. De ha még egy közönségesebb álláspontra, az önérdek álláspontjára lépünk is, nem foghatjuk meg, miért maradnának lelkészeink s tanítóink közömbösök egyletünk iránt, holtott ez már több ízben kinyilatkoztatta, hogy a lelkészek és tanítók árváira különös figyelemmel kíván lenni, és a legközelebb lefolyt évben is ismételve szomorú bizonyítékaira találtunk annak, hogy kiváltkép a lelkészi és iskolai hajlékokban, hol a családapa földi kincseket nem gyűjthet, és a szükségletek még is mások mint a szegénység kunyhóiban, azon körülménynél fogva, hogy csak a legkevesebb gyülekezet gondoskodhatik kielégítő mérvben lelkészei s tanítói hátrahagyottjairól, a családfő halála a tehetetlen árvákat a legnagyobb nyomor s inségre juttatja. Mi nem fáradunk el segélykiáltásunkat folytonosan a vidéken is hangoztatni és mi bizunk az istenben, hogy a lelki és testi szükség jégkérge mindinkább megfog töretni.

Ezen általános észrevételek után, melyeket egyleti tevékenységünk helyes megítélése tekintetéből nem tartottunk feleslegeseeknek, a tisztelt közgyűlés figyelmét egyletünknek a legközelebb lefolyt évbeni tapasztalataira s működésére akarjuk irányozni. Azon örvendetes események élére, melyek egyletünk év-könyveinek örökké fénypontját fogják képezni, dicsően uralkodó I. Ferencz József császár és királyunk ő Felsége Legkegyelmesebb Urunknak, szerény intézetünkben 1865-ik évi dec. 16-án történt legmagasabb látogatását kell emelnünk. A császárok és királyok fönnsége soha nem tündökölt dicsőbben, mintha a szegénységhez részvevőleg és szeretetteljesen közeledik. A nagy császári birodalom hatalmas uralkodója, intézetünk szoros helyiségeiben, teljesen vagyontalan árvák csoportjától környezve, — ezen pillanat minden jelenlevőknél örökké feledhetetlen maradand. Ő Felsége igen szeretetteljesen és részvevőleg tudakozódott intézetünk viszonyai és segélyforrásai felől, és legmagasabb elismerését az áponczok egészséges kinézése felett különösen kifejezni méltóztatott. Mi áldjuk a nemes Uralkodót, ki azon magaslaton, hova őt a királyok királya emelte, a szegények legszegényebbjeiről, az árvákról sem feledkezik meg, és ezeket szerény menhelyükben fölkeresi; áldjuk mindazokat, kik ő Felsége figyelmét egyletünkre irányzák.

Egyletünk pénzügyi viszonyai a m. évben következőleg állottak.

A tagok álladéka.

Összes létszám:

Rendes tag: 608.

Rendkívüli: 238.

Ujonnán belépett tagok:

Rendestag: 80.

Rendkívüli: 28.

Kültagok:

(Pest-Budán kívül)

Rendes tag: 66.

Rendkívüli: 46.

Meghalt:

Rendes tag: 10.

Rendkívüli: 5.

Kilépett:

Rendes tag: 64.

Rendkívüli: 48.

Részletes számadási kimutatás.

a) Bevételek:

569 rendes tag járuléka . . . . . 3304 ft. 10 kr.

187 rendkívüli tag járuléka . . . . . 541 „ 50 „

Különös bevételek és kamatok, ide számítottván különösen a magyar gazdasszonyok egyletének két pártfogoltjaérti járulék is . . . 1167 „ 13 „

Adományok . . . . . 3160 „ 90 „

Összesen 8173 ft. 63 kr

Ebből levonva a kiadásokat . . . . . 5860 ft. 92 kr.

Marad 2312 ft. 71 kr.

Ide számítva az 1864. évi pénzmaradványt 10125 ft. 47 kr.

Pénztári állás: 12438 ft. 18 kr.

Pénztári kimutatás:

11,250 ft. — kr.	név szerinti értékű, 15 darab magyar földtehermentesítési kötvény	8413 ft. 60 kr.
440 ft. — kr.	11 darab nemzeti-kölesön kötvény	435 ft. 82 kr.
200 ft. — kr.	2 darab 5% Metalliques	200 ft. — kr.
100 ft. — kr.	1 darab alaguti részvény	60 ft. — kr.
1584 ft. 30 kr.	1 darab kereskedelmi bank-utalvány	1584 ft. 30 kr.
1187 ft. 57 kr.	14 darab takarékpénztári könyvecskéje a gyermekeknek	1187 ft. 57 kr.
556 ft. 89 kr.	készpénzben	556 ft. 89 kr.
15318 ft. 76 kr.	névértékben	12438 ft. 18 kr.

Az adományok és hasonnemű járulékok kimutatása, 5 frttől fölfelé.

Ringauf Constantia asszony végrendeletileg egy 100 ftos alaguti részvényt	60 ft. — kr.
A magyar gazdasszonyok egylete	100 „ — „
Setzer Johanna hagyománya	10 „ — „
Az apr. 9-én tart. hangverseny tiszta jöv.	863 „ 8 „
Debreczen városa	100 „ — „
A budai takarékpénztár	100 „ — „
A pesti takarékpénztár	200 „ — „
Schneider 'Su'sánná asszonyság házépítésre	50 „ — „
A cs. kir. állam-vaspályatársulat	20 „ — „
Zay-Ugrócz község	6 „ 90 „
Szilágyi Ferencz ur Nyikos Béla számára	20 „ — „
Szilágyi Ferencz ur Stettner Ilona „	10 „ — „
Schneider 'Su'sánná asszony Nyikos Béla számára	5 „ — „
Fuchs Rudolf ur Nyikos Béla számára	5 „ — „
Zelenka Dániel ur	8 „ 20 „
Herczberg Simon ur a letéthivatal által	18 „ — „
Báró Wodianer Mór ur házépítésre	20 „ — „
A nagygeresdi jótékony nőegylet	10 „ — „
Zeh Károly ur Góthából	40 „ — „
Gyermekek takarékperselyéből	7 „ 28 „
Thirring Lajos ur Sopronból	5 „ — „
Osztalékul a vigardában rendezett sorsjáték nyereményéből	417 „ 49 „

Liszt abbé adománya	300 ft. — kr.
Bruck János ur, szakonyi tanító	21 „ — „
Bakody Árpád és Amanda	10 „ — „
Diószeghy Sámuel ur Bécsből	5 „ — „
Linberger István és Albert urak	5 „ — „
Linberger István ur és Linberger Szilónia	
asszonyosság egy 100 ftnyi kegyalapítvány fejében	10 „ — „
Pesti műszerkészítő társulat	27 „ 10 „
Rippel Károly hagyománya	10 „ — „
Pilisi egyházközség	9 „ 30 „
Hornung Jakab ur és társai az uj ország-	
házban működött festők	30 „ — „
A tiszántúli ref. egyházkerület	20 „ — „
A női választmány által karácson estéjére	
gyűjtött összegből, a bevásárlások után fennmaradt	98 „ 90 „
A november 12-én tartott hangversenynek	
tiszta jövedelme	234 „ 50 „
A december 11-én rendezett műkedvelői elő-	
adás tiszta jövedelme	95 „ 21 „
Az evangelicus gyámintézet	10 „ 83 „
Járius egyházi beszédeinek eladási árából	
osztalék	22 „ — „
Dr. Ballagi Mór ur gyűjtése	70 „ 34 „
Ezen kívül természetményekben betolyt: Haggenmacher úr-	
tól 100 font liszt; Barber és Klusemann uraktól 100 font liszt;	
a Pannonia gőzmalomtársulattól 100 font liszt 50 font dara;	
a pesti József-hengermalomtól 250 font liszt, 50 font dara; a	
budai gyár-részcényitársulattól 100 font liszt, és egy nyolczad	
dara; a debreczeni István-gőzmalomtársulattól 150 font liszt,	
25 font dara és 25 font árpa; a bulkeszi evang. gyülekezettől	
20 itcze zsir; a kis-körösi evang. egyháztól 1095 font liszt és	
két zsák kása.	

b) K i a d á s o k.

I. E l l á t á s i k ö l t s é g e k.

A gyermekek élelmezése	2552 ft. 61 kr.
Az árvaatya fizetvénye	400 ft. — kr.
Összesen	2952 ft. 61 kr.

Átlagosan 35 gyermeket véve, minthogy a jelenlegi létszám nem volt mindig teljes, egy gyermek havi élelmezésére 7 frt. 3 kr. esik.

II. Kezelési költségek.

Az egyleti szolga fizetvénye	264 ft. — kr.
Ennek számára új évi ajándok	25 „ — „
Egész évi házbér	588 „ — „
Olajra	52 „ 20 „
Gyógyszertári számla	21 „ 84 „
Magánoktatás	180 „ — „
Írárdij	30 „ — „
Lakatosmunka	40 „ 10 „
Asztalos munka	37 „ 50 „
Festésért	12 „ 60 „
Uszókiskola	12 „ — „
Kömvismunka	5 „ 50 „
Üvegesmunka	1 „ 34 „
Nyomtatványok	165 „ 36 „
Könyvtáros-számla	49 „ 10 „
Adó és átíratási díj a háztelekért	221 „ 10 „
Az egyleti szolga jutaléka a behajtott pén- zezből	192 „ 38 „
Összesen	1898 ft. 2 kr.

III. Ruházati költségek.

Posztó, vászon és más kelmékre	311 ft. 94 kr.
Czipész számla	313 „ — „
Szabó-számla	197 „ 60 „
Összesen	822 ft. 54 kr.

IV. Segélyzési költségek.

Szentkeressy Katalin budai lakos részére	30 ft. — kr.
Kramer Borbála részére	25 „ — „
Brocskonak és Dorfleitner urnak uti- költségül	10 „ — „
Brocsko növendék ellátása és oktatásáért Sopronban.	43 „ 45 „
Nyikos Béla segélyezése	30 „ — „
Összesen	138 ft. 45 kr.

V. Különféle kisebb kiadások . . . . .

49 ft. 30 kr.
Összesen 5860 ft. 92 kr.

c) T a r t a l é k t ő k e.

1864-ik évi maradvány	8543 ft. 43 kr.
1865-ik évre bevett kamatok	427 „ 17 „
A 3845 frt 60 krnyi befizetett évi járulé-	
kok egy harmada	1281 „ 86 „
Összesen	10252 frt. 46 kr.

Ide számítva a gyermekek takarékpénztári	
könyvecskét	1187 ft. 57 kr.
Szabad rendelkezésre marad az 1866-ik évre	998 „ 15 „
Összes vagyoni állás	12438 ft. 18 kr.

Ha összehasonlítjuk ezen számokat a m. évi számadási eredménnyel, kiviláglik, mikép daczára annak, hogy ez évben átlagosan 5 gyermekkel többet láttunk el, mint a m. évben, az ételmezési költség mégis kevesebbre rug, mint a mult évben. Akkor átlagosan 30 árva volt intézetünkben, és ételmezésük 2984 ft 60 krba került, 1865-ben pedig átlagosan 35 áponczunk volt, és eltartásuk 2952 ft 61 krba jött, és így 32 frttal kevesebbe. Ezen megtakarítások ugyan részben az ételmi szerek ára csökkenésének is, de kiváltképen azon erélyes takarékosági rendszernek is tulajdonithatók, melyet fáradhatlan buzgalommal működő női választmányunk tapintatosan előszabott, árvaatyánk és árvaanyánk pedig lelkiismeretesen követett. Más részről, ezen számok újabb bizonyosságot nyújtanak arra nézve, hogy a gyermekek számának növekedése nem áll egyenlő arányban a költségekkel: 30 gyermek mellett, egy gyermek ételmezése 8 ft 29 krba kerül nekünk, 35 gyermeknél pedig csak 7 ft 3 krba, és nagyobb számú gyermekek létében ezen arány még kedvezőbben alakulna.

Második észrevételünk az, hogy a tagoknak alapszabályszerű járulécai fejében ez évben ugyan kevesebb folyt be, mint a közvetlenül lejárt évben. Azonban tévedés lenne, ha ebből a tagok számának jelentékeny fogyását, vagy nagyobb fizetési hanyagságot következtetnénk. A rendkívüli tagok száma ugyan az idén 16-tal kevesebb, ellenben a rendes tagoké 23-mal szaporodott, és a folyó évi járulékokbeli hátralékok alig ha nagyobbak, mint más években. 1864-ben a tagok alapszabályszerű járulécai azon okból emelkedtek oly magas számra, mivel akkor a régiebb hátralékok is teljes erélylyel és minden erkölcsi eszköz alkalmazásával behajtatván, azon számban az előbbi évekre eső járulékok is beforglaltattak.

Harmadik, és az élelmezési költségek lejobb szálltánál nem kevésbé örvendetes észrevétel merül fel előttünk az adományok tekintetében, melyek az idén még soha el nem ért magasságra, 3160 ft. 90 kr-ra emelkedtek. Fentebb részletesen kimutattuk a jelentékenyebb adományokat, és bizonyára nem került el a tisztelt közgyűlés figyelmét, hogy bár egyesektől, mint szintén a magyargazdasszonyok egyletétől, Debreczen városától, végre a pesti és budai takarékpénztáraktól nevezetes adományokat nyertünk: mégis az ezen rovat alatti összegnek legnagyobb része a hangversenyekből, s más nyilvános előadásokból folyt be. Hálásan kell e helyütt emlékeznünk Seeger Frigyes és Koltai (Klözel) Jakab urak intézetünk irányában rokonszenves érületéről, kik mint a vigarda bérlői egy általuk rendezett sorsjátéknak egész jövedelmét jótékony célokra szentelték, és annak negyed részét a mi árvaházunknak juttatták; legőszintébb elismerésünkkel kell adóznunk lángszellemű honfitársunk Liszt Ferencz abbé urnak, ki hazája fővárosában mult nyáron tartózkodása alatt a mi árváinkról sem feledkezett meg, és előadásai jövedelméből, egyleti pénztárunkba, minden felszólítás nélkül, egyenesen saját nemes ösztöne sugallatára 300 ftot küldött be; leghőbb köszönetünket nyilváníjuk, mit bizonyára a tisztelt közgyűlés is osztani fog, mindazoknak, kik a pesti és budai színházakban tartott jótékonyági előadásokban, valamint a zene- és szavalati akadémiában közvetve vagy közvetlenül közreműködve, vagy mint hallgatók részt vőnek, és ekkép egyletünk pénzalapjának közel 1200 fttal szaporodását eszközlik.

Mi őszintén óhajtjuk, hogy tisztelt egyleti tagtársaink egyletünknek különböző évekről számadásaiban és kezelésében összehasonlításokat tegyenek, a midőn is velünk együtt örvendezhetnek az isten áldása felett, mely ezen intézetben láthatólag nyugszik. Oly célból, hogy ezen összehasonlítást könnyítsük, egyletünk bevételeit és kiadásait, fennállásától kezdve ime előterjesztjük.

1859-ben a bevétele	4093 ft. 11 kr.	a kiadás	1572 ft. 31 kr.
1860 „ „	4732 „ 91 „	3974 „ 70 „	
1861 „ „	5344 „ 34 „	3373 „ 87 „	
1862 „ „	5805 „ 82 „	3784 „ 49 „	
1863 „ „	5319 „ 92 „	4439 „ 02 „	
1864 „ „	7779 „ 50 „	5805 „ 74 „	
1865 „ „	8173 „ 63 „	5860 „ 92 „	

krajczárra rugott.

Áponeczaink száma jelenleg 37, és pedig :

A z 1859-ik é v r ő l :

1. Zádor-Stettner Ilona, győri születésű, ref., 13 éves.
2. Eisenmann Ede, prágai szül. evang., 13 éves.
3. Loisch Gyula, pesti szül. evang., 11 éves.

A z 1860-ik é v r ő l :

4. Sörös Vilmos, csabdi Fehér megye szül. ref., 13 éves, lelkész gyermeke.
5. Wittmann Béla, ujvidéki szül. evang., 11 éves.
6. Magyar Ilona, pesti szül. ref., 13 éves.

A z 1862-ik é v r ő l :

7. Martin József, budai szül. evang., 10 éves; keresztyája Dax János ur által, a szükséges ruhaneműekkel különösen látatják el.
8. Zsigmond Lajos, nagyváradi szül. ref., 11 éves.
9. Zier Nándor, pesti szül. evang., 12 éves.
10. Gyurikovics Béla, pesti szül. evang., 11 éves,
11. Rau Géza, bikácsi Tolna megyei szül., evang., 10 éves, lelkész gyermeke.

A z 1863-ik é v r ő l :

12. Mocskonyi Lajos, tápio-szelei Pest megyei szül. evang. 10. éves, lelkész gyermeke.
13. Ördög Dávid, pozsbai Bars megyei szül. ref. 8 éves.
14. Schlecht Károly, pesti szül. ref., 7 éves, tanító gyermeke.
15. Homolya Antonia, miskolci szül. ref., 9 éves.
16. Rákósy Gizela, szászvárosi (Erdély) szül., ref., 10 éves. Ezek mindketten a magyar-gazdasszonyok egyletének pártfogoltjai.
17. Czike Klára, pesti szül. ref., 13 éves.
18. Stephan Antal, domonyi Pest megyei szül. evang., 11 éves, tanító gyermeke.
19. Németh Gusztáv, nemeskei Somogy megyei szül. ref., 8 éves, lelkész fia.
20. Bernthaler Lajos, győri szül. evang., 13 éves.
21. Szemian Gyula, pesti szül. evang., 8 éves.

A z 1864-ik é v r ő l :

22. Kis Juliánna, orosházai Békés megyei szül. evang., 8 éves.

23. Wolfarth Ödön, budai szül. evang., 10 éves.

24. Hecsko Károly, pesti szül. evang. 10 éves.

25. Weber Ferencz, budai szül. evang., 11 éves.

26. Zmeskál Mihály, nagyhalápi, Nógrád megyei szül. ref., 12 éves

27. Albrecht Ármin, bécsi szül. (atyja magyar származásu, és előbb magyarországi lakos) evang. 10 éves.

28. Szentpéteri Árpád, betléri, Gömör megyei szül. ref., 10 éves.

29. Bobor Károly, makói Csanád megyei szül. evang., 10 éves.

30. Heiling Viktória, téjfalui, Pozsony megyei szül. evang., 9 éves.

31. Jeszenszky Károly, ó pázuai, Katonai határőrvidéki szül. evang., 11 éves, lelkész gyermeke.

A z 1865-ik é v r ő l :

32. Szalay Kornélia, galsai Zala megyei szül. evang., 9 éves lelkész árvája.

33. Németh Erzsébet, pozsonyi szül. evang., 8 éves, tanár árvája.

34. Kovácsics Miklós, budai szül. evang., 6 éves.

35. Brocskó Adél, pesti szül. evang., 11 éves.

36. Fröhworth Aloiza, pesti szül. evang., 6 éves.

37. Czilehert Sónia, pesti szül. evang., 6 éves.

A közvetlen ház-vezetés és apolás ezen évben ugyanaz maradt, mint az előbbi években. Az Ur érdemes árva atyánkat, mint szintén nejét fáradságos és terhes munkájokban egészséggel erővel áldotta meg; erőt adott árvaatyánk igen előhaladt koru napának is arra, hogy nőnvendégeinket kézi-munkáikban folyvást oktathatta. De abban is nyilvánult isten kegyelme, hogy gyermekeink számos seregét nagyobb betegség nem érte. Ismételve köszönetet kell itt szavaznunk fáradhatlan egyleti orvosunk Dr. Jelenik Zsigmond urnak, ki ez évben is kiváló feláldozással s szeretettel tevékenykedett intézetünkben. De ha szintén maga intézetünk körében valamely jelentékenyebb kóreset nem adta is magát elő: azonban fájdalom! Szabadszállásról azon szomorú hírt vettük, hogy ott september 15-én, volt áponczunk

Kovács Károly (szül. 1849 évi dec. 16-án) ki egy évvel ezelőtt hagyta el hajlékunkat, rokonai körében meghalt.

Ez év folyamán három növendék távozott intézetünkől: Rohonyi Gyula a pesti evang. gymnasiumban folytatja tanulmányait, és mint örömmel s köszönettel emlithetjük, igazgató és választmányi tag Batizfalvi István ur tápláldájában ingyenes felvételt nyert; Brocskó Lajos a soproni tanítóképezdében tanul, s örömmel mondhatjuk, jó sikerrel; végre Szemian Gusztáv egy rőzműveshez állott be inasnak.

A női választmány ez évben is szokott gondosság és tapintattal vigyázott fel a házi gazdaságra, és áponczainknak, mindennemű adományokkal dúsan megáldott, vidám karácsonestét szerzett. Az erről magyar és német nyelven megjelent tudósítványból, mely Török superintendens és Sztehlo lelkész urnak ez alkalommal tartott jeles beszédeit is magában foglalja, kitűnik, hogy a nőválasztmánynak a karácsoni ajándékok gyűjtése körüli fáradozásai ezuttal is gazdagon lettek megjutalmazva. — A férfi-választmányba, a feledhetlen emlékü Bauhofer György lelkész ur helyébe, az alapszabályok 16-ik §-a értelmében Herich Károly ur lépett be.

Most még két fontos ügyről kell jelentést tennünk, melyekre nézve tisztelt tagtársaink utolsó közgyűlésétől is különös megbízatást nyertünk: növendékeink szellemi nevelése, és a saját árvaház építése felől. Az intézetünk körül kiválóan érdemes árvaatya Feischner Gottlob ur és derék nejéről el kell ismerünk, hogy áponczainknak nemcsak testi ápolására oly gondot fordítanak, mikép csak a szülék gyermekeikről gondoskodhatnak, hanem valóban evangelicus érzületek és ezzel összhangzásban álló életmódjuk által növendékeinkre erkölcsi tekintetben is biztatólag, oktatólag, serkentőleg és nemesítőleg hatni törekednek. A gyermekek pótoztatást az év első félében hittanjelölt Horváth Sámuel urtól nyertek, és miután ő július végével más hivatásnak indult, hittanjelölt Szabó József urtól. De mivel az intézetnek terjedtebbé váltával a nevelészeti munka is szaporodik; az utolsó közgyűlés meghagyta nekünk, hogy egy a nevelési vezetést mostani árvaatyánk oldala mellett átvállalandó fiatal derekasán kiképzett paedagogiai erőről gondoskodjunk. Mi a keresett erőt a soproni tanító — képezdének egy növendéke, Dorfleitner Sándor ur személyében véljük feltalálhatónak, ki is négy éven keresztül egy előkelő nemes család kebelében házi tanítókép működött, és nekünk kitűnő szakférfiak által ajánlottott. A nevelés vezetőjére nézve a bizottmány a m. évi közgyűlés felhatalmazása folytán a következő föltételeket kötötte ki:

Az ezen állomásra pályázó tartozik az intézetben hat hónapon át próbakép működni; végzett tanítónövendéknek, a magyar és német nyelvben tökéletesen jártasnak, és a negyedik polgári iskolábeli tanításra képesnek kell lennie; a próbaidő alatt szállítás, és teljes élelmezésben részesülésén kívül havonként 20 ftot kap; ha a várakozásnak megfelel, az egylet költségén bizonyos, a körülményekhez képest meghatározandó időre Németországba küldetik oly célból, hogy ott bővebb szakismereteket szerezhessen, azután hazatértevel intézetünkben állandóan alkalmaztatik, egyelőre 400 ft. későbbben pedig, ha az árvaház összes vezetését átveendi, 600 ft. évi fizetvénynyel, ezen kívül mind saját mind családja számára szállást és teljes ellátást kap az intézetben Dorfleitner ur késznek nyilatkozott ezen feltételek teljesítésére. Megígérte, hogy február 1-jén próbaidejét megkezdi. Részünkről csak azt óhajtuk, hogy Isten, áldását adja hozzá, és benne egy hatalmas munkást nyujtson intézetünk épülésére.

Árassza ki kegyelmét reá a külső építkezésnél is, melyhez mi, az ő hathatós támogatásával szándékozunk fogni. A múlt évi közgyűlés a választmányra bizta azon időpont meghatározását, a midőn a saját ház építése megkezdendő. Egyszersmind utasítás adatott nekünk, hogy tudakozódjunk, ha vajjon nem volna-e lehetséges egy, egyletünk céljainak megfelelő házat megszerezni, mely talán kevesebbe kerülne, mint egy egészen újonnan építendő. E részbeni utánjárásaink eredménye az lett, hogy olyan kész házra, a milyenre nekünk szükségünk van, szert csakugyan nem tehetünk és hogy ennél fogva nem marad egyéb hátra, mint hogy az építéshez fogjunk, mi ha talán valamivel többbe kerülne is, de e mellett legalább intézetünk viszonyait és igényeit minden tekintetben számba vehetjük. Azonban azon aggály merült fel, hogy vajjon a városi község által ajándékozott háztelek a város középpontjától nem nagyon távol esik-e, és hogy vajjon nem volna — e tanácsosabb egy kedvezőbb fekvésű telket keresni. Aggályunk alig hogy tudomásra jutott, és alig hogy lépéseket tettünk egy ily háztelek kipuhatolására, egy földi javakkal megáldott hitsorsosunk már is azon ajánlatot tévé, mikép céljainkra nézve kedvező fekvésű háztelkeiből a szükséges térséget számunkra egészen ingyenesen átengedi; a mennyire örvendeztünk ezen áldozatkészségen, annyira sajnáljuk, hogy ez ígélet valóítását egészen saját szerű akadályok mind eddig gátolták. A tárgyalások e részben még folyamatban vannak.

Azon közben a választmány nem nyugodott. A Gusztáv Adolf-féle egylethez fordultunk, és onnan egy szeretettől átha-

tott iratlan azon választ nyertük, hogy noha árvaházak segélyezése ezen egyletnek alapszabályszerű körén kívül esik, mindazonáltal ügyünk a Gusztáv Adolf-féle egylettel karöltve járó nőegyleteknek melegen ajánltatott, és haszintén tettleges segélynyújtásban egész mostanáig sem részesültünk is, mégis azon szilárd meggyőződésben élünk, hogy Németországbeli nemes hitsorsosaink, kiknek testvéries szeretetükről hazánkban oly számos bizonyítékok tanuskodnak, a mi általunk felkarolt ügytől sem vonandják meg szeretetteljes részvétüket. Honunk belsejében is bekopogtattunk néhol, és miként örömmel jelenthetjük, nem hiába. Az adakozásokról szóló jegyzék adományokat mutat fel, mint p. az egyletünkért fáradhatlanul buzgólkodó és áldozatkész Schneider Zsuzsánna asszonyságét, melyek kizárólag a házépítésre szánvák, és bányatulajdonos Drasche Henrik úr Bécsből, a mellett, hogy az egylet számára évenkénti 10 forintot kötelezett, késznek nyilatkozott, a saját ház építéséhez 20000 téglát ajándékozni.

Tisztelt közgyűlés! Intézetünk állandósága csak akkor lesz tökéletesen biztosítva, ha saját házzal fog birni. A jelenlegi helyiségek céljainkra egyáltalán elégtelenek; már ismételve azon sajnos helyzetbe jutottunk, hogy sürgős esetekben egyes egyedül a miatt voltunk kénytelenek segélyünket megtagadni, mivel hiányzott a hely új növendékek fől vételére. Eddig velünk volt Isten, megáldott bennünket várakozásunkon felül. Hat évvel ezelőtt, midőn intézetünk keletkezésében volt, hét gyermeket vettünk ápolás alá, és az intézet akkori vezetői aggódva kérdezhatték, miként egykor a Tanítványok: „hol vegyünk kenyeret, annyiak számára?” És ıme segített az Úr. Gyermekeink soha sem szenvedtek szűkséget, kik is immár 37-en vannak, és még is több megmaradt 12 kosár kenyérnél, mert pénztárunkban több mint 12000 frtnyi maradvány van! Az Úr bizonyára ezentúl is segíteni fog; és benne vetett bizodal munkban ajánljuk mi a tisztelt közgyűlésnek, hogy a házépítés, mi iránt már eleve is oly sok részvét mutatkozik, még ez év folyamában kezdetnék meg. Ez lesz az első ház, melyet a tökéletesen önkéntes keresztyéni egyletitevékenység hazánkban emel. Magasabb nézpontról tekintve — biztosak vagyunk benne — miként határoszlopúl fog feltűnni, mely a régi kort a jelentől elválasztja; a régi kort, a midőn az egyháznak minden erejét a létele feletti harcban kellett egyesítenie, a jelen kortól, a midőn az egyház a hitszabadság napja alatt és a kölcsönös szeretet mellett, ön magának ismét visszaadva, belső szervezkedésére, elveinek foganatosítására gondolhatott s ehez hozzá is fog-

hatott. Hadd emelkedjék mielőbb evang. országos árva-
ház diszes épülete, isten tiszteletére, és Magyarország evang.
egyháza dicsőségére! — ez a választmány benső óhaja,
mellyel bizományát a tisztelt közgyűlés kezeibe visszabocsátja.
Őszintén örvend rajta, ha sikerült csekély tehetségével oda
munkálni, hogy ezen óhajítás, valósulásához közelebb jutott.

Igazgató választmány.

Elnök: Dr. Palló Sándor. **Alelnök:** Karlovsky Zsigmond. **Választmányi tagok:** Dr. Ballagi Mór, Batizfalvi István, Beliczay Imre, Dr. Bókai János, Dr. Burgovszky János, Dax János, Fabiny Teofil, Fuchs Rudolf, Heckenast Gusztáv, Herrich Károly, Hornyánszky Viktor (pénztárnok), Dr. Jelenik Zsigmond (egyleti orvos), Karczag Ferencz, Dr. Koller Gyula (titkár), Loisch Ede, Meyer Antal, Scholcz János, Dr. Székács József.

Női-bizottmány.

Elnök: Liedemann Róza; **bizottmányi tagok:** Beliczay Róza, Dück Berta, Franz Eleonora, Fuchs Karolina, Haberern Róza, Karczag Karolina, Kochmeister Karolina, Meyer Anna, Schneider Zsuzsanna, Székács Julia, Zsigmondy Vilma.

Rendes tagok. (t. cz.)

Ács Károly	Baltz Fülöp	Blaskovics Sándor
Adam Sebestyén	Barabás Miklós	Blum János
Adler Antal *	id. Barber Ágoston	Blumenau Robert
Aebly Adolf	ifj. Barber Ágoston	Boczkó Dániel
Agárdy Vilma	Barkassy József	Bodnár József
Alexy Lajos	Batizfalvi István	Böhler Vilmos
Alter és Kiss *	Dr. Batizfalvi Sámuel	Böhm János *
Andaházy László	Bauer János	Dr. Bókai János
Andorffy Károly	Baumberger Károly *	Bolte Frigyes
Andorffy Zsófia	Bayer Márton	Bossert Tivadar
Andreae Emil	Beliczay Imre	Bretthauer Frigyes
Andreánszky Zsigmond*	Benedicty György	Brunner Gyula
Arndt Fülöp	Beregszászy Lajos	Dr. Burgovszky János
Arnim Henrik †	Berger Gusztáv	Dr. Búsbach Péter
Von der Au György *	Bernthaler Károly	Buzás Károly
Aul József	Bertha Sándor	Dr. Buzay Károly
Bács-Szerémi esperesség	Gróf Bethlen Erzsébet	
Baeumler Károly	Biberauer Tivadar	Carstensen N.
Bajer Károly *	Bierbrunner Gusztáv	Clark Ádám
Dr. Bakody Tivadar	Bing Áron és társa	Clementis Gábor
Dr. Balassa János	Gróf Blanckenstein Gy.	Csengery Endre *
Balassa István	(Bucsán)	Csengery Antal
Balassovics Mór	Gróf Blanckenstein Ka-	Cséry Lajos
Dr. Ballagi Mór	rolina (Bucsán)	Dr. Czech Tivadar

Czeides Péter * (Bras- són)	Farkas Horác	Gerenday Ámbrus
Czékus István (Rozs- nyón)	Farkas József	Gerenday Antal
Czigler Sándor	Fehr Gusztáv (Szolno- kon)	Giczey Sámuel
	Feil György	Giffing és Horscheczky
	Fest Imre	Glosz Sámuel
Daray Imre	Fest Vilmos	Göllers C.
Darier Anna (Genfben)	Fiedler József	Göllner Gyula
Dax János	Filó Lajos (Nagy-Kö- rösön)	Gombos Pál* (Ceglédén)
Gróf Degenfeld Imre	Fischer Erzsébet	Gömöry Julia
Dercsényi báróné	Fischer Tivadar	Dr. Gömöry Oszkár
Dessewffy Ilona (Va- nyarczon)	Dr. Fischhof Vilmos	Gömöry Victor (Bécs- ben)
Dessewffy Katalin (Va- nyarczon)	Fleischmann Ágosta	Görgei János
Dessewffy Otto (Va- nyarczon)	Flögel Ede (Székesfe- hérvárott)	Görgei István
Dessewffy Róza (Va- nyarczon)	Báró Földváry Lajos	Götz Ágoston
Detlef-Rohlf János	Földváry Malvin	Gózon Julia †
Deutsch Mór	Földváry Miklós	Gratzl Ferencz *
Dieckmayer Konrád	Francisci Kázmér	Gregerson Guldbrand (Szobbon)
Dobsinai evang. gyüle- kezet *	Franz Eleonora	Greguss Ágost
Dorner József	Franz Xavér	Greguss Gyula
Drasche Henrik * (Bécs- ben)	Freyberger Ferencz	Greifeneg Vilmos
Dreinhöfer Henrik	Friedrich Victor	Grill Károly
Düek Berta	Fröhlich János *	Grünberger Lénárd
Düek Frigyes	Fröhlich Vilmos *	Grund Vilmos
Düek Sándor	Frölich Fridrika	Grundt Károly
	Frölich Frigyes	Grunwald Robert
	Frölich Gusztáv	Gschwindt Mihály
	Dr. Fromm Pál	Guggenberger Endre
	Fuchs Ádám	Győri ev. egyházgyülek.
	Fuchs Gusztáv	Győry Pál
	Fuchs Károly	Győry Vilmos (Oroshá- zán)
Ebner Nep. János	Fuchs Karolina	Gyurky özv. Gróf Vay Erzsébet *
Eckbauer Endre	Fuchs Rudolf	
Eichleiter A.	Fuchs Sámuel	
Eichleiter Dorottya	Fürst János (Pozsony- ban)	Haberern Jonatán
Eisele Antal		Haberern Róza *
Eisert Tivadar		Habermann János
Elischer Boldizsár	Gaál Endre	Hänisch Frigyes
Elleder János	Gabányi Sándor	Haggenmacher Henrik
Eperjesi német-tót egy- ház-gyülekezet	Gálambfy Vilmos	Hackemeyer Adolf
Eperjesi női - krajczár egylet	Dr. Gallasz Ignác	Hajos József
Erhardt János	Ganz Ábrahám	Hampel Antal *
	Ganz Josefa	Hamza Máté
	Ganz Konrád	Hankovszky M.
	Gärtner György *	Haris Pál
Faber Fülöp	Gaskó Antal	Halbauer Ferdinand *
Fabiny János	Geduly Lajos * (Po- zsonyban)	Halbauer Rudolf *
Fabiny Mária	Gegus Sámuel *	Halbauer Vilmos *
Fabiny Teofil	Báró Gemmingen Ottó	Heckenast Gusztáv
Fabricius Amália		Heidrich Antal
Falb Pál * (Pozsonyban)		

Heinrich János
 Heinzelmann Emil
 Henkel Lajos
 Herrich Károly
 Hinsenkamp Vilmos (Po-
 lán Istriaban)
 Hirsch Manó *
 Dr. Hirschler Ignác *
 Dr. Hlovik Adolf
 Höcker Adolf (Ujpesten)
 Holl Albert
 Hölle J. M.
 Hollóssy Albert
 Höpfner Armin
 Höpfner Vilmos Gyula
 Horn Károly Gusztáv *
 Hornböstel Albert
 Hornyánszky Viktor
 Horváth Elek
 Horváth Zsigmond *
 Hunfalvy János
 Hunfalvy Pál
 Huszarek Ferencz
 Hutter Tivadar

Jálics Ferencz
 Jánisch József
 Jármay Gusztáv
 Jármay J. M. *
 Jedlovsky Pál
 Dr. Jelenik Zsigmond
 Jeney Károly
 Jermendy J.
 Jeszenszky József * (Po-
 zsonyban)
 Jókai Mór
 Jrrgang Endre *
 Jungk Keresztély
 Jurány Vilmos
 Jurenák Károly

Dr. Kajdacsy István
 Kalchbrenner Ágost
 Kalchbrenner Karolina
 (Rákos-Palotán)
 Kállay-Blaskovics Amá-
 lia
 Kandó Teréz
 Kappel Benjamin *
 Karafiát Ferencz
 Karczag Ferencz
 Karczag Karolina

Karlovsky Zsigmond
 Karner János
 Karner Mária
 Karsch Károly
 Kassai egyház gyűlek.
 Keller N. János
 Keszt Mihály
 Kilian György
 Kimmach Lajos
 Kirchhof Frigyes
 Kirschnik Ágoston
 Kismártonyi Karolina
 (Berlinben)
 Kiss Nándor *
 Kiss Ferencz özvegye
 Kiss Károly
 Klausz Adolf
 Klauzer Erzsébet
 Klauzer Luiza
 Klein Frigyes
 Klein Luiza
 Kleinrath Gyula *
 Klement János
 Klusemann Károly
 Knabe Ignátz
 Knopf Pál (Czeplédén)
 Knutzen János
 Kochmeister Ágoston
 (Kassán)
 Kochmeister Frigyes
 Kochmeister Karolina
 Kolba Dániel
 Dr. Koller Gyula
 König Gyula
 König Rezső
 König Vilma
 Koppély Zsuzsanna —
 Podmanitzky bárónő
 Körner Frigyes
 Kossuth János *
 Kőszeghi Károly
 Kosziba Ádám (Po-
 zsonyban)
 Kovács János
 Kovács László * (Czeg-
 lédén)
 Kovács-Sebestény Ilona
 Kovács-Sebestény Julia
 Krajcsovicz János
 Kralovánszky György
 Kralovánszky István
 Krausz Ferencz

Krausz Róza
 Krebsz János *
 Krellvitz Robert
 Krempe Ödön *
 Kresz Károly
 Dr. Krick Rezső
 Kruse Lajos
 Kubinyi Ágoston
 Kubinyi Ferencz
 Kubinyi Luiza
 Kudelaky Antonia
 Kund Béla
 Kund Vilmos ifjabb
 Künzel János
 Kuzma Robert
 Kuzmik Pál

Lampel Robert
 Landvogt Adolf *
 Lang Ferencz
 Lang Mihály
 Lang Mihály (senior)
 Langheinrich A.
 Langheinrich Frigyes
 Lauffer Vilmos
 Lechner József *
 Leidenberger Péter
 Leikam György
 Lenhossék György †
 Leonhard Ede
 Liedemann Emil
 Liedemann Luiza
 Liedemann Róza
 Lindenbaum Löwy
 Loisch Ede
 Lónyay Albert
 Lónyay Emilia
 Lőrincz Sándor
 Dr. Lumnitz Sándor
 Lumnitz József
 Luzsa Mihály
 Lyka D. Anasztáz

Macher Károly
 Madarász Manó *
 Maiszl János
 Makói egyházgyűlek.
 Malatinszky Ferencz
 Malics György
 Malvieux J. C.
 Mandello Ignác

Markovics özvegy (Uj-
pesten)

Marschalko Julia

Martin Anna

Maschek Hermina

Masjon Márta (London-
ban)

Matisz Pál

Matkovics Albert

Matkovics asszony.

Mayer Ede

Mechwart J.

Medetz József

Mehnert Gyula

Melchior György

Merker Armin *

Mesko Pál

Meyer Anna

Meyer Antal

Mihailovics Anna *

Mihala József

Miller János

Molnár Aladár

Molnár Endre

Molnár János

Moody Endre

Moscovitz Jakab

Mück Vilmos

Müller Károly

Müller Mihály

Murmann Ottilia

Murmann Vilmos * (Po-
zsonyban)

Murschel Frigyes

Nadler Emma

Nádósy István

Nagel Bernát

Nagy Ferencz

Nagy János *

Nagy Károly

Nagy Karolina

Nagy Cornélia

Nagy-Kátai egyházgyü-
lekezet

Nagy István *

Neisar Károly

Némethy Emilia *

Dr. Nendtvich Károly

Niemann Vilmos

Niesen Adolf

Nikász Nándor

Noszéda Gyula

Odescalchi Anna her-
cegnő

Hczg Odescalchi Gyula*

Oehler János (Kőbá-
nyán)

Osterlamm Károly

Osztroluczky Miklós *
(Pozsonyban)

Oszvald Sándor

Oszvald Pál

Pákh Albert

Dr. Palló Sándor

Paphegyi Katalin

Papp Károly

Patay János

Patz János (O Budán)

Paulovics György

Pejácsevich grófnő *

Perger Ignác

Persek József (Szolnokon)

Pesti magy. confirman-
dusok *

Pfeiffer Szilárd

Pfendeszak Károly

Pichler F.S.

Pietzsch F. E. (Rein-
hard és társa)

Pigler Lipót

Dr. Plósz Lajos

Báró Podmaniczky Já-
nos

Br.Podmanitzky László†

Br. Podmaniczky Lajos

Podmaniczky Zsófia brnő

Pogácsy Mátyás *

Pollák testvérek

Dr. Pollák Henrik *

Pórfi Ferencz

Posch Sándor (Ujpesten)

Posner Lajos Károly

Possert Antal *

Possert Lajos

Preis György

Procopius György †

Prohaszka Ignác (O-
Budán)

Báró Prónay Gábor

Prónay Karolina bárónő

Radvánszky Mária —
Podmaniczky bárónő
(Radvánon)

Radvánszky özvegy

Rajnai Vilmos

Ráth György *

Reitter Teréz

Riedle Miksa

Riegel Johanna *

Ringauf Hugo

Röck Erzsébet

Röck Henrik

Röck István

Rödíg Lipót *

Rójer Frigyes János

Romlaky Gusztáv

Rósa Lajos

Rose E. S.

Rosenberg Károly

Rosenthal Otto

Rosenzweig testvérek

Roth Lajos

Roth Mihály

Rott H.

Rottmayer János *

Rozsnyói segélyző nő-
egylet *

Rozsnyói confirman-
dusok *

Rumpelles Mihály

Samarjay Károly * (Po-
zsonyban)

Sárkány János Sámuel†

Sárközy Kázmér

Sartory Ödön

Sárváry Luiza

Saxlehner Endre

Schedl Tivadar Károly

Selmecei evang. nőegy-
let *

Dr. Schiller Gyula *

Harkai Dr. Schiller Ká-
roly (Pozsonyban.)

Schlatter Károly

Schley Armin

Dr. Schmidt Titusz

Schneider Ferencz

Schneider József

Schneider Zsuzsanna

Schnepp Fülöp

Scholz János

Schossberger S. V.
Schulek Ágost
Schulek Sándor *
Schümperli L.
Schütz Lajos
Schwarz Márton
Sebastiáni Sándor
Seeger Frigyes
Seib Vilmos
Seidenstücker Amália
Siewczynszki R.
Sigmund Frigyes
Sigmund József
Simonyi Ágoston
Siráky Ede Menyhért
Skita Mihály
Somogyi h. h. belső es-
peresség *
Soós Márgit (Alibán-
fán)
Sózer Franciska
Späth Frigyes
Speckner Károly
Sprenger Jakab
Spresser Pál
Stadtrucker A.
Stadtrucker Károly
Stainlein grófnő (Sze-
meréden)
Stein János
Steiner Armin*
Steinhaus István
Steinhübel Luiza
Stephani Lajos
Stettner Gyula (Trieszt-
ben)
Stiefler Vilmos
Stolp Oszkar *
Dr. Stössel Lajos *(Tá-
pió-Szelén)
Stotz József ifjabb
Strassburg L. R.
Strohmayer Ferencz
Szegfi Emilia
Dr. Székács József
Szekrényesy Endre
Szentpéteri Samu (Pel-
söczön)
Szepessy Janka
Szinovicz Lajos
Szirmay Karolina (Tol-
csán)

Szloboda Ferencz
Szloboda János
Dr. Szontágh Ábrahám
Dr. Szontágh Kálmán
Szpevák Károly
Sztehlo Endre *
Sztrokay Boldizsár
Szücs Emilia
Szumrák Frigyes
Szumrák Pál

Tápio-Sz. Mártoni egy-
ház gyülekezet
Tatay Pál
Teasdale János †
Teasdale Vilmos
Telegdi István
Teszlák József
Thaisz Elek
Thallmayer Albert
Thein Henrik
Tihanyi Borbálya özv.

Tisza Ilona Degenfeld
grófnő (Geszten)
Tó-Almási egyház gyü-
lekezet
Torkos László
Török Pál
Tóth József
Traeger A.
Traun grófnő
Trinkl Klára
Tscheuke Emil
Türsch Ferencz

Uhl Amália *
Unger Frigyes Vilmos
Unger Gyula
Urbánszky János *

Vághy Károly
Vághy Lajos
Vasskó Endre
Vecsey Sándor
Veres Pal (Vanyarczon)
Vogel Jakab
Vogel János
Vogel József
Vogel Lajos

Voigt Keresztély Frigyes
Voigt Vilmos.
Volkmann Henrik
Volkmann Robert
Vollsack Traugott.

Dr. Wágner Dani
Dr. Wágner János
Wahlkampf Ede
Waltersdorfer János
Walther Mihály
Wanko Károly
Wasshuber P. *
Weber János
Wehler Nándor
Wehrmann Frigyes
Wehrmann Henrik
Weil testvérek
Weisz Borbálya
Weisz Bernát
Weiskircher Gyula *
Weiskircher Károly
Wendlandt János *
Wenczel Károly
Werther Frigyes †
Wetzer Pál
Wilczek Malvina grófnő
(Szemeréden)
Wilke Mária
Willner Mihály
Wodianer Albert
Báró Wobeser Oszkár
Wölfl Samuel
Wrchovszky Mihály
Wullschleger J.
Wuttke Teofil

Zámolyi József * (Czeg-
lédén)
Zelenka Pál (Irsán)
Ziegler János
Zorn János
Zsigmondy Pál
Zsigmondy Vilmos *
Zsigmondy Vilma
Zsiros István *
Zuckerkindl Izidor *

1866 Január 1-től beléptek:

Bakó Sámuel
Láhm D.
Mehner Vilmos

Mokry Lajos
Péterfy Sándor
Schlosser Ernő

Torkos László
Tóth Lőrincz

Rendkívüli tagok.

Agnelly Mária
Bachhuber János
Balassovics Károly
Bánik-Kárász Mária(Ba-
rácskán)
Barabás Dani*
Barlay Ede *
Bayer Ferencz
Bayer Karolina
Beck Samu
Becker Károly
Beckstein János
Bergmann Lajos(Sopron-
ban) *
Berlin Frigyes
Bindleben Károly
Böhm Borbálya *
Böhm Lajos
Bohus - Szőgyény An-
tonia
Breyer János
Breznik János (Selme-
czen)
Buzsák Károly
Canzi Ágoston
Claude Lajos
Csuka Paulina
Dax Erzsébet *
Deák J.
Dekret Bertha
Delhy J. (Szarvason)
Dernheimer Frigyes

Egyházy János
Egyházy László
Egyházy Lajos
Dr. Elischer Henrik
Ellinger L. G.

Elsner Henrik
Euler Frigyes
Erőss Károly
Ewald György
Falvay Antal
Fáy András †
Dr. Fehér Nándor (Dob-
sinán)
Feischner Gottlob
Fillinger Amália
Flegel Vilmos
Forster Samu
Francsek Pál *(Czeplé-
den)
Frey Imre
Frischgesell F. A.
Fuchs Károly
Fürst János

Galambos János
Glatz Jakab*(Hegyes-
halomban)
Glück Károly
Gollwitzer Frigyes
Grisza Krisztina
Grisza Karolina
Grüner Károly
Guggenberger János
Guggenberger Janka
Gyurkovics János*

Haitsch Márton
Handtel Károly (Kecs-
keméten)
Hartmann Katalin
Haviar Dániel (Szarya-
son)
Hazay Márk
Hebalik János
Hertlein Konrád
Heverdle Ágoston

Hirschfeld Károly
Hoffmann Nándor
Höchel János *
Hornung Antal
Huszár Anna *

Jakobei József*
Jancsovcics István (Szar-
vason)
Illés Ádám
John Ludovika
Ivánka Imre

Báró Kaas Ede (Far-
moson)
Kachelmann Eszter(Sel-
meczen)*
Katzler Karolina *
Kausler Pál *
Király Pál József (So-
pronban)
Klarner Vilmos
Klaszohn A.
Klein Magdolna
Knopf Theréz
Kohányi Mihály * (Po-
zsonyban)
Koob Rezső
Korik Endre
Kőszegi segélyező egyesület
Kövessy Henrika
Kozdon György
Krafft J. D. E.
Krausz Amalia
Krebs Lénart *
Krenn Anna *
Kressák testvérek(Kecs-
keméten)
Krieg János (Szegeden)
Krizsán József (Tabon)
Krückenbergek János
Kutscher Keresztély

Küttel Nándor
Kuzmik Illés

Dr. Láng Gusztáv *
Lattisz József *
Lauffer Tivadar
Lautz György
Leinwatter Mátyás
Lesko Mihály * (Felső-
Lövön)

Liedemann Károly
Lill Mária
Linberger István (Felső-
Lövő)

Lindner Ede (N. Várados)
Linek Ferencz
Lönickér Károly
Luchs János
Luchs Samu
Lukács Leontina (Selme-
czen)

Manhardt Mihály (Rusz-
ton)

Marnitz Frigyes
Marschalkó János
Mayer Jakab

Meister Ede
Meiszner Ágoston
Meixner Adolf
Meczger Gyula * (Tápió-
Szelén)

Metzner Vendel
Mokry Samu (Csabán)
Molnár Julia
Molnár Karolina
Molnár-Sztrokay Luiza
Mücke József

Nagy Sándor
Dr. Németh Ignác
Neumann Ede
Neumann Károly
Neumann Károly (F.-
Varsádon)

Odor Rezső
Ohm O.
Oszwald Lajos
Otto Károly

Palovnek György

Pasztorovics József
Payer Samu
Peja Ede
Perlaky Sándor
Perliczy Ede
Petrovics Pál
Petz Armin
Petz Gyula (Mező-Be-
rényben)
Pfitzner János
Pfleger Vilmos
Prém Antal
Prinner Samu

Radecker Teofil
Rákóczy Erzsébet * (Tá-
pio-Szelén)
Rappold Kristóf
Rau Károly *
Rehorovszky Karolina
Ringauf Otto †
Ritter Sándor

Ritzel György *
Rubner Nándor
Rupp Frigyes †
Sarkady Julia
Sautner Erzsébet
Schellhorn Fáni
Schellhorn Lajos
Schlecht Ede *

Scklenk Manó
Schmidt István
Schneeberger Mihály
Schneider Teofil *
Schnell Károly (Vad-
kerten)

Scholcz Lajos
Schönwald Armin
Schopp Théréz
Schubert Ágoston
Schultz Sámuel
Schumann Antal
Schütz Ede
Schütz Sámuel

Schwartz Albert *
Schwarz Tivadar
Simon Mihály
Skultety Pál (Szeghe-
gyen)
Sommer Luiza (Selme-
czen)

Spitaler E. (Triesztben)
Spitaler Mária (Trieszt-
ben)

Spitaler Tamás (Trieszt-
ben)

Stahl István
Stein Manó
Stock Endre
Stuky Sámuel
Sturm János
Szabó Sándor
Szabó József

Szeberényi Lajos (Po-
zsonyban)

Szinél Zsófia
Szokol Endre
Szopkó Márton (Kassán)
Szovják Mátyás (Kő-
szegen)
Sztehlo János (Eper-
jesen)

Tabi egyház gyülekezet
Tauber Joachim †
Temesváry Ignác
Tessényi János (Tor-
zsán)

Teszary Mihály * (Tápio-
Szelén)

Thiering Lajos
Thirring Károly (Zu-
rányban)

Dr. Töpler Károly * (So-
pronban)

Torkos Károly (Oros-
házán)

Torkos László
Török Ferencz
Torzsai egyház gyüle-
kezet

Tóth József
Triebelhorn Armin †
Troll István
Turiet Károly

Uhlwurm Frigyes
Ullrich Gottfried

Virava Zsófia
Vörös Károly

Wagner István
Waltersdorfer Vilmos
Wanek Janka
Weisz Károly

Wenczel Ágosta
Wohlfahrt Ferencz
Würzler Gottlieb

Zemancsek Sámuel
Zier Endre *
Zsindely János (Tasson)

Januar 1-sejétől 1866-ban belépett :

Geszner Elek (Tápio-
Szelén.

Küttel Jozefína
Kucharczyk Pál

Nagy Albert
Olofson Miksa

* 1864-ik évben léptek be.
† meghaltak.